

SHLUKOVÁ ANALÝZA

PREFEROVANÉ ATRIBUTY U ŽIVOTNÍHO PARTNERA

ÚVOD

V partnerských vztazích hraje roli mnoho faktorů. Tato studie se zaměřila na hodnocení a identifikaci preferovaných psychických vlastností respondentů v partnerských vztazích. K tomu byl vytvořen dotazník obsahující pět různých vlastností: Empatie, Komunikativnost, Otevřenost, Důvěryhodnost a Flexibilita. Respondenti byli požádáni o hodnocení těchto vlastností na škále od 1 do 5, kde 1 značí, že daná vlastnost je pro ně nepodstatná, a 5 značí, že je pro ně velmi důležitá. Následně byla provedena shluková analýza, abychom lépe porozuměli preferencím respondentů a identifikovali skupiny s podobnými preferencemi v partnerských vztazích. Tato studie přináší nové poznatky o tom, jaké psychické vlastnosti jsou pro lidi v partnerských vztazích nejvíce ceněny a jak se liší preference mezi různými skupinami respondentů.

METODOLOGIE

Respondenti byli vyzváni k hodnocení pěti různých psychických vlastností pomocí škály od 1 do 5. Pro sběr dat byl vytvořen dotazník, který obsahoval návrhy pěti psychických vlastností. Respondenti mohli každou vlastnost ohodnotit pouze jedním číslem od 1 do 5. Celkem se na průzkumu podílelo 180 respondentů ve věku od 18 do 49 let, z nichž 163 vyplnilo dotazník. Po sběru dat byla provedena shluková analýza metodami K-průměrů a hierarchického shlukování. Tato analýza umožnila identifikovat skupiny respondentů s podobnými preferencemi v partnerských vztazích.

Shluková analýza je vhodná pro daný výzkum z několika důvodů:

- Identifikace skupin respondentů: Shluková analýza umožňuje identifikovat skupiny respondentů, kteří sdílejí podobné preference v partnerských vztazích. Tento přístup nám pomáhá lépe porozumět různým typům jedinců a jejich prioritám ve vztazích.
- Komplexní pohled na data: Vzhledem k tomu, že náš výzkum zahrnuje hodnocení pěti různých atributů a psychických vlastností, shluková analýza poskytuje efektivní nástroj pro zpracování a porozumění složitým datům. Tímto způsobem lépe identifikujeme vzory a vztahy mezi jednotlivými vlastnostmi.
- Vyhodnocení vícerozměrných dat: Shluková analýza je ideální pro vyhodnocení vícerozměrných dat, jako jsou data z dotazníků, která zahrnují hodnocení více proměnných nebo aspektů. V našem výzkumu zahrnuje dotazník hodnocení pěti různých aspektů všímavosti, což odpovídá rozmanitosti dat.

- Objektivní klasifikace: Shluková analýza poskytuje objektivní metodiku pro klasifikaci respondentů do skupin na základě jejich preferencí v partnerských vztazích. Tímto způsobem minimalizujeme subjektivní interpretaci a dosahujeme statisticky podložených závěrů.

Celkově lze říci, že shluková analýza je vhodným nástrojem pro identifikaci a porozumění různým typům jedinců a jejich preferencím v partnerských vztazích na základě hodnocení psychických vlastností (Hair & Anderson, 2018; Vehkalahti & Everitt 2019).

VÝSLEDKY

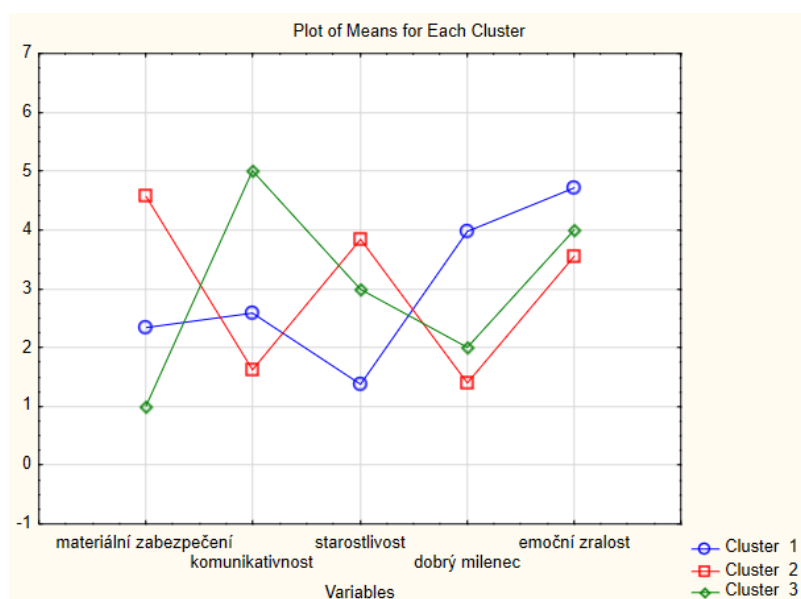
Průměrné hodnocení jednotlivých psychických vlastností ukázalo, že nejvíce ceněnou vlastností byla emoční zralost, následovaná komunikativností a spokojeností v oblasti sexu.

Průměrné hodnocení:

- Materiální zabezpečení: 2,7
- Komunikativnost: 2,8
- Starostlivost: 2,3
- Dobrý milenec: 2,9
- Emoční zralost: 4,3

Shluková analýza identifikovala tři skupiny respondentů s odlišnými preferencemi. Všechny skupiny upřednostňovaly emoční zralost, ale lišily se v preferencích dalších vlastností. Skupina č. 1 (modrá linie) věnovala větší pozornost spokojenosti v oblasti sexu, zatímco skupina č. 2 (červená linie) preferovala materiální zabezpečení a starostlivost partnera. Skupina č. 3 (zelená linie) vykazovala vysoké hodnocení u komunikativnosti partnera.

Graf 1. Shluková analýza pěti preferovaných aspektů životního partnera



ZÁVĚR

Shluková analýza je cenným nástrojem pro identifikaci preferencí v partnerských vztazích a porozumění rozmanitosti těchto preferencí mezi různými skupinami respondentů. Tato studie přispívá k lepšímu porozumění tomu, co lidé ve svých partnerech hledají, a může poskytnout užitečné poznatky pro rozvoj osobních vztahů a partnerského poradenství.

Literatura:

Hair, J. F., Black, W. C., Babin, B. J., Anderson, R. E., & Tatham, R. L. (2019). *Multivariate Data Analysis*. Cengage Learning. Hampshire, United Kingdom.

Vehkalahti, K., & Everitt, B.S. (2019). *Multivariate Analysis for the Behavioral Sciences, Second Edition (2nd ed.)*. CRC Press. <https://doi.org/10.1201/9781351202275>